Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

29. oktober 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — direktiv 93/13/EØF — aftale om lån med pant i fast ejendom — urimelige kontraktvilkår — procedure med henblik på realisering — indsigelse — præklusive frister«

I sag C-8/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Juzgado de Primera Instancia nº4 de Martorell (retten i første instans nr. 4 i Martorell, Spanien) ved afgørelse af 28. oktober 2013, indgået til Domstolen den 10. januar 2014, i sagen:

BBVA SA, tidligere Unnim Banc SA,

mod

Pedro Peñalva López,

Clara López Durán,

Diego Fernández Gabarro,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af Domstolens vicepræsident, A. Tizzano, som fungerende formand for Første Afdeling, og dommerne F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (refererende dommer) og S. Rodin,

generaladvokat: M. Szpunar

justitssekretær: M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. februar 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

— BBVA SA, tidligere Unnim Banc SA, ved abogados J. Rodríguez Cárcamo og B. García Gómez

— Pedro Peñalva López, Clara López Durán og Diego Fernández Gabarro ved abogados M. Alemany Canals, A. Martínez Hiruela, T. Moreno og A. Davalos

— den spanske regering ved M.J. García-Valdecasas Dorrego, som befuldmægtiget

* Processprog: spansk.

— Europa-Kommissionen ved J. Baquero Cruz og M. van Beek, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 13. maj 2015,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6 og 7 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT L 95, s. 29).

2 Denne anmodning er blevet indgivet inden for rammerne af en sag mellem på den ene side BBVA SA, tidligere Unnim Banc SA (herefter »BBVA«), og på den anden side Diego Fernández Gabarro, Pedro Peñalva López og Clara López Durán vedrørende sidstnævntes indsigelse mod realisering af pant i en parkeringsplads og et skur.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13 bestemmer:

»Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.«

4 Det nævnte direktivs artikel 7, stk. 1, er affattet som følger:

»Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.«

Spansk ret

5 Med lov nr. 1/2013 om forbedring af beskyttelsen af pantebrevsdebitorer, gældsomlægning og almene lejeboliger (Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social) af 14. maj 2013 (BOE nr. 116 af 15.5.2013, s. 36373) skete der en ændring af den civile retsplejelov (Ley de enjuiciamiento civil) af 7. januar 2000 (BOE nr. 7 af 8.1.2000, s. 575), som senere er blevet ændret ved lovdekret nr. 7/2013 om finansielle og budgetmæssige hasteforanstaltninger og om fremme af forskning, udvikling og innovation (decreto-ley 7/2013, de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación) af 28. juni 2013 (BOE nr. 155 af 29.6.2013, s. 48767, herefter »den civile retsplejelov«).

6 Den fjerde overgangsbestemmelse i lov nr. 1/2013 (herefter »den omtvistede overgangsbestemmelse«) vedrører de fuldbyrdelsesprocedurer, der er blevet indledt inden lov nr. 1/2013's ikrafttræden, og som endnu ikke er afsluttet. Denne bestemmelse har følgende ordlyd:

»1. De ved nærværende lov gennemførte ændringer af [den civile retsplejelov] finder anvendelse på fuldbyrdelsesprocedurer, som er indledt før lovens ikrafttræden, og alene med hensyn til de fuldbyrdelsesforanstaltninger, der endnu ikke er blevet iværksat.

2. I de fuldbyrdelsesprocedurer, der verserer på tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden, og hvori den i [den civile retsplejelovs] artikel 556, stk. 1, fastsatte indsigelsesfrist på ti dage er udløbet, gives rekvisitus under alle omstændigheder en præklusiv frist på en måned til at fremsætte ekstraordinær indsigelse med støtte i de nye indsigelsesgrunde, der er fastsat i [den civile retsplejelovs] artikel 557, stk. 1, nr. 7, og artikel 695, stk. 1, nr. 4).

Den præklusive frist på en måned regnes fra dagen efter ikrafttrædelsen af nærværende lov, og parternes eventuelle indsigelse indebærer i henhold til [den civile retsplejelovs] artikel 558 ff. og artikel 695, at sagen udsættes, indtil indsigelsen er blevet behandlet.

Denne overgangsbestemmelse finder anvendelse på enhver fuldbyrdelsesprocedure, som ikke har ført til, at den faste ejendom er blevet overdraget til erhververen i henhold til [den civile retsplejelovs] artikel 675.

3. I de verserende fuldbyrdelsesprocedurer, hvori den i [den civile retsplejelovs] artikel 556, stk. 1, fastsatte indsigelsesfrist på ti dage allerede er påbegyndt på tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden, gives rekvisitus den samme præklusive frist på en måned som i ovennævnte stk. 2 til at fremsætte indsigelse med støtte i en hvilken som helst af indsigelsesgrundene i [den civile retsplejelovs] artikel 557 og 695.

4. Nærværende bestemmelse får ved sin offentliggørelse fuld virkning med hensyn til forkyndelse og beregning af fristerne i denne artikels stk. 2 og 3, hvorfor det under ingen omstændigheder er nødvendigt at træffe udtrykkelig afgørelse herom.«

7 Artikel 556, stk. 1, i den civile retsplejelov har følgende ordlyd:

»Hvis fuldbyrdelsesdokumentet er en processuel afgørelse eller voldgiftsafgørelse eller en aftale indgået ved forlig, kan rekvisitus inden ti dage efter forkyndelsen af den kendelse, hvormed der udstedes en fuldbyrdelsesordre, fremsætte en skriftlig indsigelse mod denne under påberåbelse af, at han har betalt eller opfyldt det i dommen, voldgiftsafgørelsen eller aftalen pålagte, hvilket skal kunne dokumenteres.

Der kan endvidere fremsættes indsigelse vedrørende præklusion af fuldbyrdelseshandlingen og de aftaler og forlig, der er indgået, med henblik på at undgå fuldbyrdelsen, under forudsætning af at disse aftaler og forlig fremgår af et notarbekræftet dokument.«

8 Artikel 557 i den civile retsplejelov om proceduren om indsigelse mod fuldbyrdelse på grundlag af andre dokumenter end rets- eller voldgiftsafgørelser:

»1. Når fuldbyrdelsen anordnes i henhold til et af de fuldbyrdelsesdokumenter, som er omhandlet i artikel 517, stk. 2, nr. 4, 5, 6 og 7, eller andre dokumenter, der er eksigible som omhandlet i artikel 517, stk. 2, nr. 9, kan rekvisitus alene fremsætte indsigelse mod disse inden for de frister og i den form, der er fastsat i ovenstående artikel, såfremt den henviser til en af følgende grunde:

[…]

7. Dokumentet indeholder urimelige vilkår.

2. Såfremt der fremsættes indsigelse som omhandlet i det foregående stykke, udsætter rettens justitskontor fuldbyrdelsen som et led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse.«

9 Artikel 695, stk. 1, nr. 4, og stk. 2, i den civile retsplejelov er affattet som følger:

»1. I de procedurer, der er omfattet af nærværende kapitel, kan rekvisitus' indsigelse mod fuldbyrdelsen kun tages til følge, hvis den er støttet på følgende grunde:

[…]

(4) at et kontraktvilkår, som udgør fuldbyrdelsesgrundlaget, eller som er afgørende for beregningen af det udestående skyldige beløb, anses for urimeligt.

2. Når der er fremsat indsigelse som omhandlet i foregående stykke, udsætter rettens justitskontor fuldbyrdelsen og indkalder parterne til et møde for den ret, der har anordnet fuldbyrdelsen. Der skal hengå mindst 15 dage fra indkaldelsen til mødet for retten. Ved dette møde skal retten høre parterne og gennemgå de forelagte dokumenter. Senest 2 dage efter mødet skal retten ved kendelse meddele sin afgørelse i sagen.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

10 Før lov nr. 1/2013 trådte i kraft den 15. maj 2013 indledte BBVA en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom mod Diego Fernández Gabarro, Pedro Peñalva López og Clara López Durán. På denne dato var den nævnte procedure endnu ikke afsluttet. Det fremgår af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at denne realisering vedrører en parkeringsplads og et skur.

11 Den 17. juni 2013, efter udløbet af den frist på en måned til at fremsætte ekstraordinær indsigelse mod realiseringen af pant i fast ejendom, som er fastsat ved den omtvistede overgangsbestemmelse, gjorde de sagsøgte i hovedsagen for den nationale ret gældende, at den præceptive frist, der er fastsat ved denne bestemmelse, var i strid med direktiv 93/13.

12 For det første var den præceptive frist på en måned til at påberåbe sig, at vilkår i fuldbyrdelsesgrundlaget var urimelige, nemlig utilstrækkelig for retterne, som ex officio skal efterprøve indholdet af aftaler om lån eller kredit med dertil knyttet pantesikkerhed under fuldbyrdelsen, og, a fortiori, for forbrugerne, som vil gøre eventuelle urimelige vilkår, der fremgår af disse kontrakter, gældende.

13 For det andet anførte de sagsøgte i hovedsagen, at da den præceptive frist på en måned i henhold til den omtvistede overgangsbestemmelses stk. 4 begyndte at løbe fra den forkyndelse, der skete ved offentliggørelsen af loven i et officielt tidende og ikke på en individualiseret måde, var forbrugernes adgang til domstolene meget vanskelig, selv hvis de modtog juridisk bistand.

14 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at det – for at den kan træffe afgørelse i den sag, der verserer for den – er nødvendigt, at Domstolen udtaler sig om spørgsmålet, om princippet om præklusion i forbindelse med procesretlige frister, hvilket princip er nært forbundet med retssikkerhedsprincippet, kan forliges med den ufortabelige ex officio-beskyttelse af forbrugerne, når det konstateres, at det urimelige vilkår er helt ugyldigt, og at det ikke indgår i kontrakten, således som dette foreskrives ved direktiv 93/13, som fortolket i Domstolens nyere praksis.

15 På denne baggrund har Juzgado de Primera Instancia nº4 de Martorell (retten i første instans nr. 4 i Martorell) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 6 og 7 i direktiv 93/13 fortolkes således, at de er til hinder for den frist på en måned, der er fastsat i den fjerde overgangsbestemmelse i lov nr. 1/2013?«

Om det præjudicielle spørgsmål

16 Den forelæggende ret ønsker med sit spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 6 og 7 i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national overgangsbestemmelse, såsom den omtvistede overgangsbestemmelse, der undergiver forbrugere – over for hvilke der er blevet indledt en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, der ikke er blevet afsluttet på datoen for ikrafttrædelsen af den lov, som denne overgangsbestemmelse indgår i – en præklusiv frist på en måned, beregnet fra dagen efter denne lovs offentliggørelse, til at fremsætte indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen bl.a. på det grundlag, at kontraktvilkår hævdes at være urimelige.

17 For at besvare dette spørgsmål skal det først bemærkes, at den ved direktiv 93/13 indførte beskyttelsesordning i henhold til Domstolens faste praksis hviler på den betragtning, at forbrugeren befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende såvel hvad angår forhandlingsstyrke som informationsniveau (domme Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, præmis 44, og Sánchez Morcillo og Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, præmis 22).

18 Under hensyntagen til en sådan svagere stilling fastsætter artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13, at urimelige kontraktvilkår ikke binder forbrugeren. Der er tale om en præceptiv bestemmelse, der har til formål at erstatte den formelle balance, som kontrakten indfører mellem medkontrahenternes rettigheder og forpligtelser, med en reel balance, der skal genindføre ligheden mellem parterne (dom Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

19 På grund af arten og betydningen af den offentlige interesse, som den beskyttelse, der er sikret forbrugerne, som befinder sig i en sådan svagere stilling, hviler på, pålægger det nævnte direktivs artikel 7, stk. 1, desuden medlemsstaterne at fastsætte egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør (domme Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, præmis 68, Kásler og Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, præmis 78, og Unicaja Banco og Caixabank, C-482/13, C-484/13, C-485/13 og C-487/13, EU:C:2015:21, præmis 30).

20 Domstolen har ligeledes fremhævet, at de nationale fuldbyrdelsesprocedurer, såsom procedurer med henblik på realisering af pant i fast ejendom, skal opfylde de krav, som er opstillet i Domstolens faste praksis for en effektiv forbrugerbeskyttelse (dom Sánchez Morcillo og Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, præmis 25).

21 For at tage hensyn til denne retspraksis og navnlig efter afsigelsen af dom Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164) blev der ved lov nr. 1/2013 foretaget ændringer af bl.a. artiklerne i den civile retsplejelov vedrørende fuldbyrdelsesproceduren for formuegoder. For procedurer indledt efter ikrafttrædelsen af lov nr. 1/2013 muliggør en indsigelse fra rekvisitus mod en fuldbyrdelse støttet på et urimeligt kontraktvilkår og indledt inden for den ordinære frist på ti dage fra datoen for forkyndelsen af den retsakt, der anordner fuldbyrdelsen, således nu en udsættelse af proceduren med henblik på realisering af pant i fast ejendom, indtil der er blevet taget stilling til indsigelsen.

22 Inden for rammerne af denne lovreform tilsigter den omtvistede overgangsbestemmelse at tage hensyn til fuldbyrdelsesprocedurer, der var verserende på datoen for ikrafttrædelsen af lov nr. 1/2013, og hvor indsigelsesfristen på ti dage allerede var begyndt at løbe eller var udløbet. Som generaladvokaten har anført i punkt 34 i forslaget til afgørelse, fandt den spanske lovgiver det – uanset det forhold, at

Domstolens domme har virkning ex tunc, og følgelig fra datoen for den fortolkede bestemmelses ikrafttræden – nødvendigt at fastsætte en ordning med en overgangsfrist for at gøre det muligt også for de forbrugere, der var omfattet af verserende fuldbyrdelsesprocedure, på processuelt niveau inden for en frist, som den spanske lovgiver skulle fastsætte, at fremsætte en ekstraordinær indsigelse på grundlag af bl.a. eksistensen af urimelige kontraktvilkår.

23 Det skal vurderes, om og i givet fald i hvilket omfang direktiv 93/13, således som fortolket i Domstolens praksis, der er udviklet navnlig siden dom Aziz (C-415/11, EU:C:2103:164), er til hinder for den ordning med en overgangsfrist, som den spanske lovgiver har fastsat og indført ved lov nr. 1/2013.

24 I denne forbindelse skal det ganske vist bemærkes, at da der ikke er sket en harmonisering af de nationale ordninger for tvangsfuldbyrdelse, henhører bestemmelserne om fastsættelsen af indsigelsesfristen inden for rammerne af en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, under medlemsstaternes nationale retsordener i medfør af princippet om sidstnævntes procesautonomi. Domstolen har imidlertid understreget, at disse bestemmelser skal opfylde de to krav om, at de ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende situationer, der er underlagt national ret (ækvivalensprincippet), og at de i praksis ikke må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der er tillagt forbrugerne ved EU-retten (effektivitetsprincippet) (domme Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, præmis 50, og Barclays Bank, C-280/13, EU:C:2014:279, præmis 37).

25 Hvad for det første angår ækvivalensprincippet bemærkes, at Domstolen ikke råder over nogen oplysninger, der kan give anledning til at betvivle, at den omtvistede overgangsbestemmelse er i overensstemmelse dette princip.

26 Hvad for det andet angår effektivitetsprincippet har Domstolen allerede fastslået, at hvert enkelt tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om, hvorvidt en national processuel bestemmelse gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at anvende EU-retten, skal bedømmes under hensyn til, hvilken stilling bestemmelsen indtager i den samlede procedure, herunder dens forløb og dens særlige kendetegn, for de forskellige nationale instanser. Under denne synsvinkel skal der tages hensyn til de principper, der ligger til grund for den nationale retspleje, bl.a. kontradiktionsprincippet, retssikkerhedsprincippet og princippet om en hensigtsmæssig sagsbehandling (dom Sánchez Morcillo og Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

27 Ved analysen af kendetegnene ved den i hovedsagen omhandlede frist skal der tages hensyn til disse aspekter, som er blevet fastslået i den nævnte retspraksis. Som generaladvokaten har anført i punkt 45 i forslaget til afgørelse, skal denne analyse således omfatte to aspekter, nemlig varigheden af den af lovgiverfastsatte forældelsesfrist, og den metode, der blevet valgt, for at den nævnte frist begynder at løbe.

28 Hvad for det første angår varigheden af fristen, skal det bemærkes, at det ifølge fast retspraksis er foreneligt med EU-retten, at der af retssikkerhedshensyn fastsættes rimelige, præklusive søgsmålsfrister. Sådanne frister kan nemlig ikke antages at gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt i praksis at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til EU-retten (dom Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).

29 Domstolen har ligeledes fastslået, at den fastsatte frist skal være tilstrækkelig lang til, at de berørte kan forberede og iværksætte et effektivt retsmiddel (jf. i denne retning dom Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, præmis 66).

30 I det foreliggende tilfælde skal det fastslås, at fristen på en måned er blevet fastsat som en undtagelse ved en overgangsbestemmelse, der skal sikre de forbrugere, der har status som rekvisitus under en verserende fuldbyrdelsesprocedure, hvor den ordinære indsigelsesfrist på ti dage allerede er begyndt at løbe eller er udløbet, mulighed for under samme procedure at påberåbe sig en ny indsigelsesgrund, der ikke var forudset på det tidspunkt, hvor den omhandlede retslige procedure blev indledt.

31 Af denne grund skal det fastslås, at i betragtning af den stilling, som den omtvistede overgangsbestemmelse indtager i den samlede procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, forekommer en præceptiv frist på en måned til at fremsætte en ekstraordinær indsigelse i princippet ikke materielt utilstrækkelig til at forberede og iværksætte et effektivt retsmiddel, og den fremstår således som rimelig og forholdsmæssig i forhold til de relevante rettigheder og interesser.

32 Det følger heraf, at den omtvistede overgangsbestemmelse, henset til varigheden af den indsigelsesfrist, der er tillagt forbrugeren inden for rammerne af en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, som verserede på datoen for ikrafttrædelsen af lov nr. 1/2013, ikke kan anses for at tilsidesætte effektivitetsprincippet.

33 Hvad for det andet angår analysen af det andet aspekt af kendetegnene ved den i hovedsagen omhandlede frist vedrørende den fremgangsmåde, som lovgiver har valgt, for at den nævnte frist begynder at løbe, bemærkes følgende.

34 Det er for det første ubestridt, at lov nr. 1/2013, som den omtvistede overgangsbestemmelse indgår i, udgør en retlig ramme, der finder generel anvendelse. Denne lov trådte i kraft på dagen for dens offentliggørelse i *Boletín Oficial del Estado*.

35 Formålet med lov nr. 1/2013, som er at forbedre beskyttelsen af borgerne i en lang række situationer, der er knyttet til lån med pant i fast ejendom, omfatter udtrykkeligt beskyttelsen af forbrugere, der på datoen for denne lovs ikrafttræden var indstævnte inden for rammerne af en verserende fuldbyrdelsesprocedure vedrørende deres formuegoder.

36 Disse forbrugere blev imidlertid på datoen for indledningen af den fuldbyrdelsesprocedure, der er blevet rettet imod dem, ved en individuel forkyndelse for dem personligt informeret om deres ret til at fremsætte indsigelse mod fuldbyrdelsen inden for en frist på ti dage fra denne forkyndelse.

37 Inden lov nr. 1/2013's ikrafttræden indeholdt nævnte forkyndelse imidlertid ingen oplysninger om de nævnte forbrugeres ret til at fremsætte indsigelse mod fuldbyrdelsen under påberåbelse af, at et kontraktvilkår, der udgør grundlaget for fuldbyrdelsesdokumentet, er urimeligt, idet der først ved lov nr. 1/2013 blev indført en sådan mulighed i artikel 557, stk. 1, nr. 7, i den civile retsplejelov.

38 Under disse omstændigheder kunne forbrugerne – navnlig henset til kontradiktionsprincippet, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning – ikke med rimelighed antages at forvente, at de har fået en ny mulighed for at fremsætte indsigelse, eftersom de ikke blev informeret herom efter den samme procedure, som den, hvormed de havde modtaget de oprindelige oplysninger.

39 Det skal følgelig bemærkes, at for så vidt som den omtvistede overgangsbestemmelse fastsætter, at den præklusive frist begynder at løbe i det foreliggende tilfælde, uden at de berørte forbrugere personligt informeres om muligheden for at påberåbe sig en ny indsigelsesgrund inden for rammerne af en fuldbyrdelsesprocedure, der allerede er indledt inden den nævnte lovs ikrafttræden, er denne overgangsbestemmelse ikke af en sådan art, at den kan sikre den fulde udnyttelse af denne frist, og således den effektive udøvelse af den nye ret, der er blevet givet ved den omhandlede lovændring.

40 Henset til forløbet af, særegenhederne ved og kompleksiteten af proceduren og den anvendelige lovgivning, er der således en betydelig risiko for, at den nævnte frist udløber, uden at de berørte forbrugere effektivt og hensigtsmæssigt kan gøre deres rettigheder gældende for en retsinstans, navnlig på grund af den omstændighed, at de ikke kender eller ikke forstår det præcise omfang af disse rettigheder (jf. i denne retning dom Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).

41 Der skal derfor konkluderes, at den omtvistede overgangsbestemmelse tilsidesætter effektivitetsprincippet.

42 I lyset af alle de ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 6 og 7 i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national overgangsbestemmelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, der undergiver forbrugere – over for hvilke der er blevet indledt en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, der ikke er blevet afsluttet på datoen for ikrafttrædelsen af den lov, som denne overgangsbestemmelse indgår i – en præklusiv frist på en måned, beregnet fra dagen efter denne lovs offentliggørelse, til at fremsætte indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen på det grundlag, at kontraktvilkår hævdes at være urimelige.

Sagens omkostninger

43 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 6 og 7 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler skal fortolkes således, de er til hinder for en national overgangsbestemmelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, der undergiver forbrugere – over for hvilke der er blevet indledt en procedure med henblik på realisering af pant i fast ejendom, der ikke er blevet afsluttet på datoen for ikrafttrædelsen af den lov, som denne overgangsbestemmelse indgår i – en præklusiv frist på en måned, beregnet fra dagen efter denne lovs offentliggørelse, til at fremsætte indsigelse mod tvangsfuldbyrdelsen på det grundlag, at kontraktvilkår hævdes at være urimelige.

Underskrifter